

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Univers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prave
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

22. De ordine Canonico[m] Regularium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

mineo, & Patrio, æquè nobilissimis Senatoribus, quos luculenta oratione in Senensi academia ubi Philosophiam publice profitebatur, ad vitam Religiosam studium incenderat, extra hominum frequentiam, sese in propinquum montem contulit, qui Oliuetum dicebatur; ubi Ordo ipse Oliuetanus initium sumpsit anno millesimo trecentesimo vigesimo, postea anno Domini 1371. Greg. II. auctoritate Apostolica comprobatus.

Caput XXII.

De Ordine Canonico Regularium.

Primo queritur, Quenam fuerit Canonico Regularium origo. Possidonius Episcopus Calamentis S. Augustini discipulus in vita ipsius Augustini, ca. 5. sic ait. *Fallus ergo presbyter, monasterium intra Ecclesiam mox instituit: & cum Dei seruis vivere cepit secundum modum, & regulam sub sanctis Apostolis constitutam, maxime, ut nemo quidquam proprium in illa societate haberet, sed eis essent omnia communia, & distribuere ut unicuique, prout cuique opus eras. Et c. 11. proficiens, inquit doctrina diuina, sub sancto, & cum sancto Augustino, in monasterio Deo seruientes Ecclesie Hispanensi, Clerici ordinari ceperunt, & deinde innotescere, & clarificare, de die in diem Ecclesie Catholice, predicationis veritate, sanctorumque seruorum Dei proposito, continentia, & paupertate profunda, ex monasterio, quod per illum virum venerabilem, & esse, & crescere cepit, magno desiderio posere, & accipere Episcopos, & Clericos, pax Ecclesie, atque vniuersas, & capit. primo, & postea conuenientia est. cap. 31. ait. Clerum sufficientissimum, & monasteria virorum, ac seminarum continentium, cum suis Preepositis plena Ecclesia dimisit. Hæc Possidonius.*

Ex his, & al. j. similibus verbis Vincen. in speculo Histor. lib. 26. ca. 51. accepit id, quod scripsit in hunc modum. *Ordo Canonico, qui primo ab Apostolis, postea ab Augustino regulante fuit institutus, cepit florere in Ecclesia Sancti Quirini Beluacensis, sub venerabili, & sancto Iuone, eiusdem Ecclesie Preeposito, & postea Carotenensi Episcopo. Eadem ferè habet Antoninus part. 2. hist. tit. 9. cap. 8. §. 2. & 3. Et Vincen. lib. 19. ca. 4. aperte testatur Augustinum scripsisse regulam, & institutionem Clericorum Regularium, qui etiam dicuntur Canonici Regulares. Vnde Volater. lib. 22. commen. in Anthropologia ait. Valerius presul. Hispanensis, Augustini audita fama ad se accessit, in loco abstinentie commodo extra urbem constituit, ubi annos tres, cum socijs agens coadunus est ciuium quotidie accedentium importunitate locum mutare, ac quendam montem aditu difficiliorem petere, ubi tugurium, inter saxa vilissimum, separasque a cæteris fecerat. Hic librum scripsit de vita Monachorum, & quedam alia. Reliqui vero socij eum iactis fundæ remoti circumjlebant. Post hæc visum est Valerio illum ad se accedere, presbyterumque creare, simulque vnâ Presulem, & coadiuorem officij constituere, quod esset eloquio prestant, & virtutibus clarum. Augustinus igitur ægre huiusmodi sumpta prouincia, ante omnia vitam in ea instituit Canonico Regularium, qui vita degerent communi ab Apostolis primum ordinati. Hæc ille.*

Ex his omnibus Augustinus Ticinensis Canonico Regularis in Propugnaculo Ordinis Canonici part. 1. cap. 1. 2. 3. & 14. & part. 5. in confirmat. 14. Et ex Doctore Parisiensi Roloto in lib. de Religione Ecclesiasticæ. Et ex Ioanne de Deo Doctore Hispano in lib. de dijsenfat. Et ex Ioanne de Nigra valle Sedis Apostolicæ,

Bibliothecario in sua Chronica, quam vocauit Epilogum Chronicarum, colligit hanc Conclusionem. *Ordo Canonico inter omnes Ecclesiasticos ordines primatum tenet antiquitate, doctrina, regimine, nobilitate, & Sanctorum numero. At contra, Choriolanus Prior Generalis Eremitarum Augustinianorum Apologiam edidit, quam inscripsit, Defensorium sui Ordinis, contendens, probare Ordinem Eremitarum Augustinianorum, qui vtuntur veste nigra, & cingulo ex corio facta, esse inter omnes ordines Regulares, primum. Tota hæc lis, & controuersia consistit in hoc, an in secundo monasterio S. Augustini, cum presbyter, non Episcopus erat, Regulam Canonico composuerit, & tradiderit Eremitis, an verò eam composuerit in tertio Monasterio, cum iam Episcopus creatus erat, & tradiderit Clericis Regularibus. Choriolanus, & Eremitanæ Augustiniani, censent Regulam esse editam a S. Augustino in secundo monasterio, siue Cœnobio, & tradidit Eremitis Fratribus. Augustinus Ticinensis, & Canonici Regulares sentiunt esse compositam in tertio monasterio, & traditam Clericis Regularibus, qui dicuntur Canonici Regulares. De qua lite nihil est, quod ego iudicem.*

Secundo queritur, Vnde & quare d. cti sunt Canonici Regulares? *Vides in Annotationibus in libros S. Augustini de ciuitate Dei, lib. 3. cap. 15. Canonico Regulares nominis ambitioni accutare videtur, quasi bis hoc vocari velint nomine, ne non semel putentur Regulares cum idem prius Canonici, & Regulares significant. Quidam alij irrident quod Canonici Regulares vocentur, quia Canonico idem est, qui Regularis, sed Couarr. in Clement. si religiosus, de homicidio p. 1. num. 1. hos rectè confutat, quia ius Canonico in c. quod Dei timorem, & cap. in singulis. §. hoc ipsum, de statu Monachorum. Canonico regulares appellat. Sciendum est, Clericos, qui Apostolorum regulam sequuti, nihil proprium habentes, communem vitam agebant, & in eadem domo simul cibum sumebant, somnumque capiebant, & deinde in Ecclesiam conueniebant ad Ecclesiastica officia obeunda, dictos fuisse Canonico, hoc est, Regulares, quippe, qui Canonem, videlicet regulam Apostolorum seruabant, qua appellatione, & nomine discernebantur ab ijs Clericis, qui proprium habentes in suis domibus habitabant. Quando verò ceperint Canonico dici, incertum mihi est: quidam aiunt, temporibus Pelagij: 1. & Gregorij magni eos Clericos Canonico vocari Nam in Concilio Turonensi. 2. quod celebratum est tempore Pelagij 1. can. 20. legitur. Pro qua re hoc pi acuit obseruare, ut quotiescunque Archiepiscopus seu in vico manserit, seu ad villam suam ambulauerit, vnus Lector Canonico suorum, aut certus aliquis de numero Clericorum cum illo ambulet. Et in c. Dudum. 18. q. 2. ex Gregorio Magno refertur. Nec illi viterum habeat potestatem aliqua, nec monasteria huius occasionis velamine, easque prohibemus, simul cū Canonico, & Monachis in Ecclesia iustitiam onera compellantur. Quidquid sit, dubitari nō potest, quia in Concilio Arelat. 4. Turon. 3. Cabilon. Mogut. Aquigranensi, quæ celebrata sunt temporibus Caroli Magni, & Ludouici Pij in Gallia, frequens sit mentio Canonico, qui, vt ex eisdem Concilijs constat, in eadem communi domo habitabant, ad eandem m-*

tam ede-

sam edebat, in eadem domo somnum capiebant, & communem victum habebant. Postea Canonici quidam non solum vitam communem debebant, sed tria vota Religiosorum Monachorum ritu, & more facere ceperunt, & tunc huiusmodi Canonici vocati sunt Canonici Regulares; Canonici quidem, quia Apostolorum Canonem, & regulam tenebant in commune sua bona conferendo: Regulares vero, quia instar Monachorum tria vota faciebant, & se Deo arctius obligabant, quam ceteri Canonici. Et proinde Canonici duplices esse ceperunt: nam alij dicebantur Canonici seculares, alij Regulares: seculares, quia licet Apostolorum regulam tenebant, nihil proprium habentes, nullo tamen Religiosorum instituto astricti, tribus Monachorum votis soluti, ac liberi erant, & proinde seculares dicebantur, ut distinguerentur ab ijs, qui tribus religionis votis astricti vitam arctiorem profitebantur. Hinc autem non colligitur, quod docuit Erasmus Clericos, quibus S. Augustinus regulam dedit, non consuevisse tunc temporis tria religionis vota facere, sed solum in communi domo habitare, communi mensa viti: nam licet illi Clerici tria vota emittebant, postea vero successerunt alij alijs temporibus, qui solum in eadem communi domo nihil proprium possidentes habitare voluerunt, sed liberi, & soluti Monachorum seu Religiosorum votis, & ideo dici ceperunt Canonici seculares.

Tertio queritur, Quinam Ordinem Canoniorum Regularium instituerint, & renouauerint? Anno salutis humanæ 1080. sub Gregor. 7. vt testatur Volaterra. lib. 21. instituitur ordinem Canoniorum Regularium suo in Ecclesia S. Quintini Beluacensi, qui fuit eiusdem Ecclesie Præpositus & postea Episcopus Carnotensis, quique post Isidorum fuit Decretorum collector.

Eodem tempore per Galliam idem Canoniorum Regularium Ordo florere cepit sub Arnulpho Abbate, & Episcopo Lugdun. vt refert Naucl. vol. 2. Chron. gener. 37.

Eundem Ordinem reuocauit, teste Volaterra non Frigidianus Episcopus Lucen. per Tusciam, & vniuersam penè Italiam.

Anno itè, vt refert idem Volaterranus, redemptionis humanæ 1401. autore Leone cognominato de Carate, ciue Mediolan. Canonico Regulari orta est apud Cœnobium S. Marie de Frigionaria in Diœcesi Lucensi Congregatio Canoniorum Regularium, quæ dicta est Congregatio Frigionaria, & postea iussu Eugenij 4. cuius auctoritate est approbata, vocata fuit Lateranensis Congregatio.

Anno Christi Domini. 1410. coepit alia Congregatio Canoniorum Regularium: Hanc fundarunt Stephanus, & Hieronymus viri Senenses Eremitæ Augustiniani: hi enim cum alijs paucis Greg. 12. approbante ad eam S. Saluatoris in Scopeto prope Florentiam migrarunt: & ibi cœnobium extruxerunt, vnde dicta est Congregatio Scopetina seu S. Saluatoris: teste Volaterrano vtuntur veste alba, Scapulari item albo, & tunica alba linea. Cum prodeunt in publicum, & incedunt per urbem atsumunt pallium nigrum, quo teguntur. Quadragesima per Italiam Conuenus habent.

Est & alia Congregatio, teste eodem Volater-

rano, Iulij 2. auctoritate confirmata, quæ nomine S. Petri de monte Corbulo, in Florentina Diœcesi appellatur. Cuius Congregationis Clerici hospitalitatem colunt, & pullum, ac humilem cucullum lineis, crassisque tuniculis super induunt. Hæc Volaterranus lib. 21.

Est & Congregatio Canoniorum S. Gregorij in Alga Venetijs, quam illustrauit B. Laurentius Iustinianus, & Eugenius 4. Canonici vtuntur amictu carulei coloris.

Quarto queritur, Quomodo propagatus sit Ordo Canoniorum Regularium. Volaterranus lib. 21. in Anthropol. ait. Hunc ordinem propagatum, & auctum fuisse, & ex eo exstitisse triginta sex Romanos Pontifices, Cardinales trecentos, & plures viros Sanctitate vitæ claros, & in Sanctorum numerum ascriptos, septies mille, & quingentos. Et postea numerat Romanos Pontifices, Gelasium 1. Leonem 8. Alexandrum 2. Paschalem 2. Lucium 2. Alexandrum 3. Innocentium 3. Honorium 3. potuit his etiam adiungere Anastasium III. Hadrianum III. Augustinum Ticinensis in suo propugnaculo Ordinis Canonici part. 1. capit. 1. 2. 3. & 14. & part. 5. confirmat. 14. scribit: Ex Ordine Canoniorum Regularium fuisse Romanos Pontifices, quinquaginta quatuor, Cardinales S. Romanæ Ecclesie, mille quingentos sexaginta septem. Viros, qui sunt in Sanctorum numerum relati, fuisse ducentos ultra sedecim millia. Et Ecclesiam Romanam, inquit, gubernauit hic ordo per annos quingentos, & lex. Penes hos auctores, quos nominauit, sit fides, ego nec probo, nec improbo. Onufrius Panuinius in libello de septem Ecclesijs Vrbis, scribit in hunc modum. Gelasius Primus, circa annum Domini 400. constituit in Ecclesia Lateranensi Clericos Canonicos, qui seruabant Regulam Apostolorum nihil proprium habentes, sed in commune iuxta regulam Sancti Augustini viuentes. Postea Gregorius III. posuit Monachos in Ecclesia Lateranensi, vt in ea preces quantitate cantarent. Deinde Monachis deficientibus, iterum sunt in eadem Ecclesia Clerici Canonici constituti, qui more Monachorum religiosum vitam institutum seruabant: & Priori, loco Abbatis parebant, & in communi domo habitabant. Et ex hoc Lateranensi Canoniorum regularium Monasterio fuerunt Romani Pontifices Alexander II. Urbanus II. Paschalis II. Honorius II. Innocentius II. Alexander III. Innocentius III. Honorius III. Et durauit inquit Onufrius, Lateranense Canoniorum Regularium Monasterium octingentos annos vsque ad Bonifacium VIII. qui anno Domini 1300. exclusis è Monasterio Canonicos Regulares, posuit in eo Canonicos seculares.

Quinto queritur, In quibus conueniant Canonici Regulares cum Monachis. conueniunt primo, quia utriusque tria vota religionis emittunt. Secundo, utriusque prohibentur Leges, vel Medicinam audire, iuxta id, quod statutum est in cap. Super specula. Ne Clerici, vel Monachi. Hoc enim ius, vt testatur Glossa in cap. Quod Dei inuocem, in verbo, Laxiori, De statum Monachorum, locum habet in Canonici Regularibus, perinde, atque in Monachis. Tertio, utriusque ab Aduocati officio iure ipso repelluntur secundum id, quod habetur in cap. Ex parte, de postulando. Quarto, utriusque in vna domo habitare, ad mensam communem edere, & sub eodem tecto dormire iubentur, vt colligitur ex cap. Quoniam, de vita, & honestate. Cleric. & ibi docet Glossa. Quinto, utriusque prouin-

provincialem Conuentum, quod dicitur Capitulum, celebrare iure coguntur, *vt colligitur in cap. In singulis. De statu Monachorum.* Sexto, in Canonicis Regularibus locum habet perinde, ac in Monachis ea pars Clementinae, *Ne in agro, De statu Monachorum. §. Sane singulis,* quae sic habet. *Sane singulis mensibus tam in monasterijs, quam extra sublata occasione quacunq; ad confessionem saltem semel accedant omnes, & singuli Monachi: & in prima Dominica mensis cuiuslibet, in monasterijs semper communicent, nisi ex causa forte, quam Abbat, Prior, aut Penitentiarius monasteriorum non differant intromittere: eorumque iudicio, vel abstineant, vel accedant. Regula quoque, cum in capitulo legitur ab illo, qui praest, vel ab alio, cui hoc ipse intinuerit propter iuniores vulgariter exponatur. Nouitius etiam fidelis deputetur instructor, tam in diuinis Officijs, quam in obseruantia regulari.* Haec omnia vim, & locum habent in Canonicis Regularibus, ait Oldradus *conf. 222.*

Sexto quaeritur, In quibus Canonici Regulares distinguuntur à Monachis. Respondeo in primis cum Glossa, & Abbate in *c. Quod Dei timorem, De statu monachorum, in ijs,* quae ad poenas, & odia pertinent, appellatione monachorum non contineri Canonicos Regulares. Secundo differunt, quia *vt habetur in eodem capite, Quo Dei timorem,* Canonici regulares laxiorem regulam tenent, & profitentur. Vnde ait S. Thomas 2. 2. *quest. 159. art. 8. ad 2.* Monachus ad Canonicos regulares iure transire non potest. Et Canonici regulares potest ad Monachos iure transire petita facultate à Superiore, licet non obtenta, *vt colligitur ex cap. Licet. De regular. Nec obstat, quod habetur in cap. Nullus. & cap. mandatum. 19. quest. 3.* vbi prohibentur Canonici regulares ad Monachos transire: quoniam, vt Glossa explicat, id locum habet in ijs Canonicis, qui leuitate quadam animi, aut temeritate, aut facultate non petita transeunt. Tertio, plura ieiunia seruant Monachi, quam Canonici regulares. Item, Canonicis interdictum non est carnibus. Praeterea, Canonicorum habitus est vestis Clericorum cum pileo, & tunica alba lineae, absque cuculla, quae est propria Monachorum.

Septimo quaeritur, Quae, & qualia Beneficia habeat ordo Canonicorum regularium. Habet Beneficia Ecclesiastica simplicia, habet Canoniciatus, Abbatias, Praeposuras, Personatus, Prioratus, Officia, Administrationes. Vbi Abbas est, is toti Canonicorum monasterio, siue Conuentui praest. Alicubi Abbates, Praepositi vocantur. Priores sunt in duplici differentia: nam aut est Prior Conuentualis, aut Claustralis. Vbi Abbas est, Prior, qui etiam Abbati subijcitur, dicitur Claustralis. Vbi Abbas non est, Prior, qui vt Abbas toti monasterio, praest, dicitur Conuentualis, & habet sub se Subpriorem, qui est eius Vicarius. Omnia Beneficia sunt regularia; & proinde non nisi regularibus Canonicis professis iure dari queunt, iuxta id, quod habetur in *cap. Officij. de elect. & c. Nullus. de elect. in 6. cap. Possessiones. de reb. Eccl. non alien. qua iura renouauit Concil. Trident. Sess. 14. cap. 10. De reforma.* Item Beneficia vnus monasterij iure non committuntur Canonicis alterius monasterij, *ca. Cum singula. §. Prohibemus. de preben. in 6.*

Octauo quaeritur, Quibus modis Beneficia huiusmodi regularia conferantur. Respondeo, conferri primo per electionem Canonicam, hoc est,

suffragijs Canonicorum, & confirmatione Superioris auctoritate accedente, *vt colligitur ex cap. monachi. §. Priores. De statu monachorum.* Secundo conferuntur auctoritate Superioris regularis, videlicet Abbatis, Praepositi, vel Prioris: haec dicuntur, aut dici possunt Beneficia regularia collatiua, illa electiua: quia electiua instar Beneficiorum secularium, quae electiua dicuntur, dantur per electionem Canonicorum, & confirmationem Superioris. Collatiua vero in modum secularium Beneficiorum, quae vocantur collatiua, simpliciter dantur, vel committuntur Superioris auctoritate. Tertio, dari solent per Canonicam institutionem: cum videlicet Patronus nominat, & offert Canonicum, quem vult, & Superior eum instituit: hoc est, dat Beneficium ei, quem Patronus nominat, & offert. Quarto, conferuntur auctoritate Romani Pontificis qui in *regul. 3. Cancellariae* reseruat sibi Prioratus, Praeposuras, ac alias Dignitates Conuentuales, & Praeceptorias generales quorumlibet Ordinum, praeterquam Militarium. Nimirum reseruat sibi, vt ait Mandos. in *regul. 3. Cancell. quest. 8.* omnes Prioratus, & Dignitates Conuentuales, non Claustrales, quia Conuentuales sunt Beneficia perpetua, & electiua; caetera vero Beneficia non sunt electiua, nec dantur in perpetuum, sed ad nutum Abbatis.

Nono quaeritur, An ius conferendi Beneficia huiusmodi regularia, quae electiua non sunt, pertineat simpliciter ad Abbatem, siue ad Praepositum, siue ad Priorem Conuentualem solum, siue Conuentu, siue absque Collegio, vel Capitulo. Duae sunt opiniones: Vna censet, solum ad Abbatem pertinere: sic Abbas in *c. Eanofcitur. De his, quae sunt à Prelatis, sine consen. cap. & probat. ex c. Nullam. 18. quest. 2.* vbi dicitur, ad quem potestas tota pertinere conuenit. Altera opinio docet pertinere ad Abbatem, & Conuentum. Sic Glossa in *cap. vlti. in verbo, pertinet. de regularib. in 6.* Sic Archidiaconus Ioan. Monach. Domini: & Francus ibi: & hanc dicit esse communem sententiam Mandos. in *reg. Cancell. quest. 9. m. 4.* & haec est verior opinio.

Decimo quaeritur, An Beneficia eiusmodi regularia sint Manualia, hoc est, talia, vt ad Superioris nutum Canonicis auferri queant. Respondeo, ius Canonicum statuisse, vt Beneficij Regulares possint ad Superioris nutum reuocari. *Clemen. Quia regulares. §. Praemissa. De supplen. negligen. Pr. elator. cap. Ad nostram. cap. Porrecta. de confirmat. vlti. vel inuit. & in cap. Cum ad monasterium. §. Tales. De statu monachorum.* Et ad reuocandos huiusmodi Beneficij non requiritur causa necessaria, sed sufficit causae genus honestum. At vero si fuerint Beneficij per Canonicam electionem Collegij, & confirmationem Superioris constituti, non sunt ad nutum Superioris reuocabiles. Item, Beneficij regulares nequit Superior nutu suo à Beneficij amouere, quibus Romanus Pontifex scienter Beneficia contulit, aut eos in Beneficij scienter confirmauit. Si quaeras, an etiam Beneficij, cui Superior contulit Beneficium regulare, quod habet curam animarum, possit suo nutu reuocare. Respondeo, posse, quamuis Beneficium sit Parochiale, dummodo sit Regulare, non seculare, vt docent Abbas in *cap. Monachi. De statu monachorum, numer. 3.* Zabarell. in *Clemen. Quia re-*

gulares.

gulares, de supplen. neglig. pr. elar. & Imola ibidem. & Glossa in Clement. Ne in agro. De statu monach.

Vndecimò quæritur, Quid iuris sit de Cōmendatarijs perpetuis, quibus huiusmodi Beneficia in perpetuum, hoc est ad vitam ipsorum commendantur Romani Pontificis auctoritate. Respondeo, Commendam, vt vocant, perpetuam, licet titulus nō sit, haberi tamē pro titulo in multis. Nam primò Commendatarius potest constituere procuratorem ante litem contestatam, sicut potest, qui titulum habet. Secundò, potest Beneficium permutare cū alio Beneficio in titulum dato. Tertio, potest transigere, & dispensare, & impendere; sicut is, qui habet titulum. Nam Romanus Pontifex cum hæc Beneficia commendat in perpetuum, ait in hunc modum in diplomate. Talem N. Abbatiam, vel Prioratum, vel Ecclesiam cum omnibus iuribus & pertinentijs suis tibi auctoritate Apostolica commendamus, per te, quam diu vixeris, & dictam N. Abbatiam, vel Prioratum, vel Ecclesiam obinebis, tenendam, & gubernandam: ita quod durante Commenda huiusmodi, de fructibus, redditibus, & proventibus, ipsius Abbatie, vel Prioratus, vel Ecclesie N. disponere, & ordinare valeas, sicut veri Priores, vel Abbates, vel Beneficij ipsius Abbatie, vel Prioratus, vel Beneficij, qui fuerant pro tempore, ordinare, & disponere poterant, & debuerunt. Et reliqua. Ex quibus verbis constat huiusmodi Commendatarios æquiparari ijs, qui titulum habent. Vnde fit, vt obitu Commendatarij Beneficium vacet, & impetretur, & conferatur, ac si in titulum haberetur. Ceterum Commendatarius non cogitur religionis regulā profiteri, vt cogitur is, cui in titulum Beneficium regulare confertur. Hæc Rebuff. de pacific. possessor. num. 36. Hinc etiam fit, vt Commendatarius possit nominare, offerre, præsentare, eligere, & cōferre, sicut is, qui titulum habet, quia hæc iura, sunt fructus Beneficij. **SI QVÆRAS,** quænam qualitas Beneficij iure exprimi debet, cum petitur à Romano Pontifice, vt id commendat alicui in perpetuum. Respondeo, exprimi debere inter alia, num Beneficium, quod petitur, habeat curam animarum. Item, num habeat Cōuentum Monachorum, siue Religiosorum. Item, num sit Beneficium simplex, an lecus. Quoniam si curam animarum, vel Cōuentum habet, residere Commendatarius cogitur, sicut is, qui titulum habet. Item, simul cum alio Beneficio simili haberi non potest. Insuper debet onera, quæ ipsi Beneficio sunt annexa, & imposita sustinere. Pari ratione debet Commendatarius hospitalitatem exercere, sicut is, qui titulum habet, quādo Beneficio annexa est certa quædam hospitalitas. Verbi gratia, est Beneficium regulare, ex cuius fructibus certa hospitalis domus pauperum sustentatur: si in perpetuum commendetur alicui, is cogitur ex fructibus partem impendere in vltus pauperum, qui ad eam domum hospitalem se conferunt, quod si defuerint pauperes, & Beneficio domus hospitalis annexa, debet pars ex fructibus Beneficij impendi in pios vltus. Hospitalitas, inquit Rebuff. in praxi Beneficiorum, tit. de Comm. numer. 15. debita non seruatur, sed tota omittitur: nam quotusquisque Cōmendatarius hospitalitatem se exhibeat, aliorum sit iudicium; quæ tamen plurimum est commendata, vt Glossa, & doctores scribunt in c. de Monachis, de prabendis. Hodie quidam Commen-

datarij tātum abfunt ab hac hospitalitate, vt quæ possunt, à pauperibus eripiant. Vnde quia hospitalitas discessit, successit iudicio Fisci, Decimarum, & aliorum onerum præstatio, vt habetur in c. Maiores. 16. q. 7. Hoc tollit Fiscus, quod non accipit Christus. Hæc ille. Synodus Trident. sess. 25. cap. 8. de reform. omnibus hospitalarijs tam secularibus, quàm regularibus, quibus hospitalia in Commendam, Administrationem, aut quemcunque titulum, etiam per vnionem perpetuam concessa sunt, præcipit omnino, vt impositum illis onus, officium uē administrent, atque hospitalitatem, quam debent, ex fructibus ad id deputatis actu exercent, iuxta Concilij Viennensis Constitutionem, quæ incipit, quia contingit. Deinde præcipit, vt in defectum pauperum fructus hospitalium, in alium pium vltum institutioni proximiorum, ac pro loco, & tempore vtiliorem conuertantur ad arbitrium Ordinarij cum duobus de capitulo. Eaquæ omnia sub grauius pœnis præcipiuntur omnibus, & singulis hospitalium administratoribus, cuiuscunque Ordinis, & Religionis, & Dignitatis fuerint, ijs duntaxat hospitalarijs exceptis, qui illis Regularibus subiiciuntur, vbi viget Regularis obseruantia: & additur maxima exemptionum, consuetudinum, etiam immemorabilium, seu priuilegiolorum, aut indultorum derogatio.

Duodecimò quæritur, An Regularis Canonicus Beneficium sui Ordinis, & Monasterij in titulum possit habere. Quidam censent non posse in titulum habere, quia qui habet in titulum Beneficium Ecclesiasticum, habet quasi dominium in eo, at Canonicus Regularis, cum solemnī voto fuerit paupertatem professus, non potest quasi dominium habere. Item, quia in Clement. de supplen. neglig. pr. elar. Beneficia regularia dicuntur committi; committere verò, non est idem, quod conferre: nam committere, est Ecclesiam ad tempus gubernandam tradere. Dicendum tamen est, in titulum habere posse Canonicum Regularem, quia Superiores cum Beneficium concedunt Canonico, dicere solent, conferimus tibi. Item, quia licet Beneficia regularia sint Manualia, in titulum conferuntur. Insuper, quia quamuis Canonicus Regularis possit Beneficij fructus impendere in vltus bonos, & ipso iure permisso, quos maluerit, impendit eos nutu, & cōcessu Superioris; ac proinde contra paupertatis votum non facit.

Decimotertio quæritur, An Canonicus Regularis, sine Dispensationis Beneficio simul habere possit duo Beneficia sui Ordinis. Respondeo, minime, vt docet Rebuff. in praxi Beneficiorum, tit. de dispensat. cum Regularibus facta, numer. 8. immò nequit cum vno beneficio habere simul Cappellam, aut pensionem, vel portionem regularem. Quodlibet beneficium iure ipso incompatibile censetur in Monacho, vel Religioso cum altero beneficio, iuxta id, quod habetur in cap. Cum singula, de praben. in 6. Et hoc locum habet, etiam si ambo beneficia fuerint simplicia: nisi quando vnum sit annexum alteri, vel pendeat ab altero. Sic Imola, &

Cardinalis in cap. Cum singula, de prabend. in sexto.

(?)